

**NATIONAL
SENIOR CERTIFICATE**

KEREITI YA 12

LOETSE 2023

SESOTHO PUO YA LAPENG – PAMPIRI YA 3

MATSHWAO: 100

NAKO: Dihora tse 3

Pampiri ena e na le maqephe a 5.

DITAELO HO MOHLAHLUWA

1. Pampiri ena e arotswe DIKAROLO tse PEDI, e leng:
KAROLO YA A: Moqoqo (50)
KAROLO YA B: Ditema tsa kgokahano tse 2 (2 x 25) (50)
2. Araba potso e le NNGWE KAROLONG ya A le dipotso TSE PEDI KAROLONG YA B.
3. Araba dipotso TSOHLE ka SESOTHO.
4. Qala potso e NNGWE le e NNGWE leqepheng le LETJHA.
5. Etsa moralo wa tema e nngwe le e nngwe (ka ho etsa mmapa wa monahano/daekeramo/tjhate e bontshang tatelano ya mehopolo kapa lenane la dintlha tseo o tlang ho ngola ka tsona). Ha o qetile, bala tema hape ho hlaola dipphoso. Meralo e hlahiswe QALONG ya tema ka nngwe.
6. Meralo e totobatswe hantle hore ke meralo.
7. O eletswa ho sebedisa nako ka mokgwa ona:
  - Metsotso e 100 ho araba KAROLO YA A
  - Metsotso e (40 x 2) 80 ho KAROLO YA B
8. Nomora dikarabo tsa hao jwalo feela ka ha di nomorilwe dipotsong.
9. Sehlooho se se ke sa balellwa e le karolo ya palo ya mantswa.
10. Ngola ka mongolo o makgethe o balehang.

KAROLO YA A: MOQOQO**POTSO YA 1**

Kgetha sehlooho kapa setshwantsho SE LE SENG ebe o ngola moqoqo wa bolelele ba mantswe a 400 ho isa ho a 450 (dikahare feela). Se le bale ho etsa moralo, o boele o lekole tema ya hao botjha ho hlaola diphoso.

- 1.1 Ke ne ke nahana hore ke a tseba. [50]
- 1.2 Dikotsi tse bakwang ke batshwaruwa ba thobang ditjhankaneng setjhabeng le sepoleseng. [50]
- 1.3 Pula ke mahlopha a senya. [50]
- 1.4 Dikolo tsohle Afrika Borwa di lokela ho nehelana ka thuto e sa lefellweng. Dumellana kapa o hanane le mohopolo ona. [50]
- 1.5 Kotsi e bakilweng ke dikgohola motseng wa heso. [50]
- 1.6 Ditshwantsho tse latelang di ka qholotsa mehopolo e itseng maikutlong a hao. Kgetha SE LE SENG, mme o ngole moqoqo ka mohopolo wa sehlooho o qholotswang ke setshwantsho, mme o iqapele sehlooho sa hao. Se le bale ho etsa moralo le mona. [50]

1.6.1

[Setshwantsho se qotsitswe ho google] [50]

1.6.2

[Setshwantsho se qotsitse ho google] [50]

1.6.3

[Setshwantsho se qotsitse ho google] [50]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA: 50

KAROLO YA B: DITEMA TSA KGOKAHANANO**POTSO YA 2**

Kgetha mme o ngole ditema TSE PEDI tsa bolelele ba mantswe a 180 ho isa ho a 200 (dikahare feela) tema ka nngwe. Se lebane ho etsa moralo, o boele o lekole tema ya hao botjha ka ho hlaola diphoso.

2.1 LENGOLO LA SETSWALLE/SETLWAEDI

Motswalle wa hao o o memme moketjaneng wa letsatsi la hae la tswalo. Mo ngolle lengolo o tshetlehe mabaka a tla o sitisa ho tswellella moketeng oo.

[25]**2.2 TSA BOPHELO BA MOFU**

Ntatemoholo wa hao o hlokahehse. Lelapa le o kopile ho ba ngolla nalane ya tsa bophelo ba hae. Ngola nalane ya bophelo ba hae.

[25]**2.3 PUISANO**

Ngola puisano e dipakeng tsa motjha ya dutseng dilemolemo a sa fumane mosebetsi empa a na le mangolo a thuto, a buisane le motjha ya kwetliseditsweng mosebetsi wa matsoho, mme jwale o a itshebetsa.

[25]**2.4 ATIKELE E YANG KORANTENG**

Ngola atikele e yang koranteng eo ho yona o hlokomedisang setjhaba ka boqhekanyetsi bo etswang ke ditsotsi metjhining ya ho ntsha tjhelete.

[25]**2.5 LENGOLO LA SEMMUSO**

Ngolla Letona la Thuto o mo lebohe mabapi le ho putsa baithuti le matitjhere a sebeditseng hantle diphethong tsa makgaolakgang tsa mafelo a selemo se fedileng.

[25]**2.6 RAPOROTO**

Bese e le nkang ho ya sekolong e ile ya phethoha ka lona, mme o e mong wa baithuti ba amehileng kotsing eo. Ngola raporoto o tlalehela mapolesa ka se etsahetseng.

[25]

MATSHWAO OHLE A KAROLO YA B (25 x 2): 50
MATSHWAO OHLE A PAMPIRI ENA: 100